

CtEDO va examina o cauză ce vizează condițiile proaste de detenție în cinci penitenciare din Moldova

Recent, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a comunicat Guvernului Republicii Moldova cauza Sergiu Flocea și alții patru c. Moldova. Cauza conține cinci plângeri depuse la CtEDO, în diferite perioade de timp și vizează detenția în condiții inumane și degradante. Reclamanții au invocat violarea art. 3 CEDO (dreptul de a nu fi supus torturii și condițiilor inumane și degradante) coroborat cu art. 13 (lipsa remediilor efective în fața instanțelor naționale).

Reclamanții sunt deținuții Sergiu Flocea (dosar nr. 39413/12) Penitenciarul nr.6 Soroca, Valentin Baștovoii (dosarul nr.40614/14) Penitenciarul nr. 13 Chișinău, Oleg Bojenin (dosarul nr.53966/14) Penitenciarul nr. 17 Rezina, Ion Zestrea (dosar nr.68561/14) Penitenciarul nr. 11 Bălți și Mihai Cuiban (71243/14) deținut în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, iar ulterior transferat la Penitenciarul nr 4 Cricova.

În patru dintre plângerile înaintate către Înalta Curte este invocată suprapopularea celulelor, în trei lipsa sistemelor de ventilare, în două lipsa asistenței medicale și a condițiilor sanitaro-igienice. Alte plângeri vizează lipsa accesului la bibliotecă, dar și alimentația sărăcăcioasă.

Reclamantul Mihai Cuiban, este reprezentat de către avocați și juriști din cadrul Asociației Promo-LEX.

Detalii pe pagina oficială [CtEDO](#).

Pentru mai multe detalii, contactați: Alexandru Postica, Director de Program Asociația Promo-LEX, Avocat. tel: (22)

Interviu Promo-LEX: Arta de a litiga strategic

Termenul de litigare strategică este relativ nou pentru Republica Moldova, iar aplicarea practică a acesteia, în special pentru promovarea egalității, este un domeniu prea puțin explorat. Despre importanța activităților de litigare strategică în prevenirea și combaterea discriminării am

întrebat-o pe Joanna Whiteman, Coordonatoarea Programului de litigare din cadrul [the Equal Rights Trust](#), Londra, într-un interviu realizat de Asociația Promo-LEX.

De cât timp există litigarea strategică și când a început să fie utilizată în promovarea egalității?

De cât timp există litigarea strategică? În general, directorul meu executiv Dimitrina Petrova, ar spune că litigarea strategică este o artă, nu o știință. Cred că mai întâi trebuie să ne întrebăm “Ce este până la urmă litigarea strategică?”. Litigarea strategică este de fapt litigarea care încearcă să facă dreptate unui număr mai mare de persoane și nu doar unui individ. Unii spun că își are originile în “acțiunile de clasă” (acțiuni înaintate de un individ sau un grup mic în numele unui grup mare) din Statele Unite și abordarea este una în care se aleg cazuri care pot să aducă beneficii unui număr mai mare de indivizi.

Dacă abordăm problema din punctul acesta de vedere, putem spune că litigarea strategică există de foarte mult timp.

Totuși, doar acum câteva decenii a apărut noțiunea de propriu zisă, sau după cum mai este numită – litigare în interesul publicului. De când a început să fie folosită pentru a promova egalitatea? Ei bine, de când există. Egalitatea a fost și este una dintre obiectivele principale ale organizațiilor care preiau cazuri de litigare în interesul publicului și Equal Rights Trust (ERT) vede litigarea strategică ca pe un mecanism cheie în promovarea egalității.

De ce este important să utilizăm litigarea strategică în promovarea egalității?

Întrebarea admite faptul că există mai multe feluri în care egalitatea poate să fie promovată și ERT abordează promovarea egalității prin patru programe cheie. Recunoaștem faptul că acțiunile de advocacy sunt foarte importante și că dezvoltarea cunoașterii și resurselor în domeniul egalității și discriminării sunt de asemenea foarte importante; construirea unei mișcări la nivel național, regional și internațional este importantă pentru litigarea strategică și furnizarea de servicii legale în general au un rol semnificativ.

Uneori, litigarea strategică nu reprezintă cea mai bună abordare, dar este clar din experiențele anterioare că guvernele nu sunt sensibile la acțiunile de lobby și instanțele judecătorești pot avea un cuvânt de spus în promovarea egalității când legea nu este aplicată sau interpretată corespunzător. Avem dovezi clare la nivel național și regional, ca și în cazul Curții Europene pentru Drepturile Omului, că atunci când există o decizie fermă într-o problemă de egalitate și discriminare se poate acționa constructiv.

Ne puteți da un exemplu interesant și recent de litigare strategică care a avut un impact mare asupra promovării egalității?

Desigur. Vă voi da exemplul unui caz recent. Equal Rights

Trust a susținut un partener din India în procesul de judecată la Curtea de Justiție indiană. Este vorba despre cazul Asha Kiran și se referă la instituțiile pentru persoane cu dizabilități mintale din Delhi, India. Acolo există un număr mare de decese în rândul persoanelor instituționalizate. Decesele sunt cauzate de condițiile inumane în care trăiesc pacienții. Acești oameni suferă de diverse forme de dizabilitate mintală, iar cazurile au fost alese în baza unor criterii: limitarea dreptului la viață, tratamentul inuman...toate pe fondul discriminării.

Este un caz încă deschis, dar în martie am avut un mare succes – cazul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție din India care a solicitat Guvernului să ofere până în luna iulie, informații despre modul în care operează instituțiile pentru persoane cu dizabilități mintale, pentru a vedea cum sunt tratați pacienții. Aceasta, pentru mine este un exemplu foarte bun care arată ce se poate obține prin litigare strategică. Cazul este legat de o singură instituție, dar prin intermediul Curții s-a acordat atenție tuturor instituțiilor de acest tip din India. Există un potențial impact asupra tuturor persoanelor cu dizabilități internate în acest tip de instituții. Sper că va decurge totul bine, procesul este în derulare. Vom vedea!

Ce ați recomanda organizațiilor neguvernamentale și avocaților din Republica Moldova care preiau cazuri de discriminare?

Există mai multe viziuni în care putem aborda litigarea ca fiind strategică. În primul rând cazul trebuie să fie de impact asupra publicului larg, nu doar pentru un individ, sau poate să constituie argumente legale inovative, care trebuie aduse în fața instanței de judecată atunci când legile nu sunt clare sau sunt aplicate incorect. După cum vad eu lucrurile, în Moldova există multe prevederi legale foarte stricte în privința non-discriminării, dar prea puțin efort este depus la nivel de implementare a legislației.

Sunt câteva lucruri cheie pe care le pot identifica acum – există avocați foarte buni cu o înțelegere excelentă a principiilor discriminării. Există un Consiliu pentru Egalitate care e dispus să ia decizii în privința discriminării. Problema pare să fie, în determinarea instanțelor judecătorești să accepte deciziile Consiliului fără a le da peste cap. Apoi mai există și problema remediilor inadecvate. Astfel, avem o decizie, dar nu și soluții și aceasta este o mare problema pentru litigarea strategică, care va persista în viitor, în Moldova.

În ceea ce privește procesul de litigare – la moment ERT și Promo-LEX implementează în parteneriat un proiect care are drept obiectiv combaterea discriminării în Moldova. Este prea devreme să tragem concluzii, dar sunt câteva probleme importante pot fi evidențiate – există probleme legate de tratament ilegal, inuman și discriminatoriu în instituții împotriva persoanelor cu dizabilități și care provin din medii sociale dezavantajate, oameni ale căror drepturi fundamentale sunt încălcate. Pe lângă aceasta, avem un număr mare de cazuri când etnicilor romi le este refuzat accesul la servicii publice, și aceasta este o problema sistemică în toată țara. Ce alt exemplu vă mai pot oferi? Un alt exemplu este legat de discriminare pe baza libertății de opinie, o problema controversata care nu a beneficiat încă de atenție cuvenită dar care poate să fie abordată în viitor.

Opiniile exprimate în interviu aparțin Joanei Whitmen și nu reflectă opiniile sau poziția The Equal Rights Trust.

Interviul a fost realizat în cadrul Proiectului „Consolidarea capacităților societății civile din Moldova, inclusiv regiunea Transnistreană, în combaterea discriminării prin intermediul acțiunilor de advocacy”. Proiectul este implementat de The Equal Rights Trust și Asociația Promo-LEX cu suportul financiar oferit de către Uniunea Europeană.

Pentru mai multe detalii, contactați: Carolina Bondarciuc,

Apel Public privind Decizia Curții Supreme de Justiție din 30 iunie 2015

La 30 iunie 2015, prin Decizia Curții Supreme de Justiție fostul ministru de interne Gheorghe Papuc a fost condamnat la o amendă penală în mărime de 20.000 lei iar fostul comisar general al mun. Chișinău Vladimir Botnari a fost achitat. Subsemnații consideră că această pedeapsă este prea blânde. Această practică a fost criticată de CtEDO în hotărârea *Valeriu și Nicolae Roșca c. Moldovei* din 20 octombrie 2009. După cinci ani de la această hotărâre, nu a fost constatată o îmbunătățire a motivării hotărârilor judecătorești în această parte. Se pare că aceasta se datorează lipsei unei practici judecătorești uniforme în ceea ce privește sancțiunile aplicate.

Astfel, prin decizia sa, Curtea Supremă de Justiție a efectuat un act de injustiție, casând decizia Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie în partea condamnării lui Gheorghe Papuc și Vladimir Botnari pentru neglijență în serviciu soldată cu decesul unei persoane, inclusiv alte urmări grave, cu menținerea sentinței judecătorei sect. Centru mun. Chișinău, prin care ambii au fost achitați. Pentru infracțiunea prevăzută de art. 327 alin.(2) lit. b) și c) Cod penal (abuz în serviciu, soldat cu urmări grave) a fost modificată pedeapsa în privința lui Papuc Gheorghe din închisoare cu executare, în amendă de 1.000 unități convenționale (20.000

lei), cu privarea de dreptul de a activa în cadrul Ministerului Afacerilor Interne pe un termen de 5 ani. De asemenea, Curtea Supremă de Justiție a dispus încetarea procedurii de căutare a lui Papuc Gheorghe și încetarea executării deciziei Curții de Apel Chișinău prin care i-a fost retras gradul special de general-maior de poliție.

Este de menționat gravitatea excepțională a încălcării ordinelor date de către Gheorghe Papuc și Valdimir Botnari, care, pentru faptul că au neglijat instrucțiunile de serviciu și au favorizat tortura, au fost anterior condamnați prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2015, Gheorghe Papuc a fost condamnat la 4 ani închisoare cu executare, cu privarea dreptului de a ocupa funcții în cadrul subdiviziunilor MAI pe un termen de 5 ani, concomitent fiindu-i retras gradul special de general-locotenent de poliție, iar Vladimir Botnari a fost condamnat la 2 ani închisoare, cu suspendare și cu privarea de dreptul de a activa în subdiviziunile MAI timp de 5 ani, cu retragerea gradului special de general-maior de poliție. Însă Curtea Supremă de Justiție în mod neîntemeiat a casat această decizie.

Asociațiile semnatare consideră ca fiind neîntemeiată și iresponsabilă achitarea ex-responsabililor din cadrul MAI, Gheorghe Papuc și Vladimir Botnari, învinuiți de comiterea infracțiunilor soldate cu urmări grave.

Ne alăturăm poziției Procuraturii Generale, potrivit căreia Curtea Supremă de Justiție nu a procedat în conformitate cu rigorile legislației procesuale și cerințele relevante pentru o cauză penală de rezonanță și a examinat dosarul fără citarea părților, în lipsa unei ședințe publice.

Achitarea persoanelor în privința cărora există cel puțin dubii rezonabile că în rezultatul acțiunilor lor au fost comise acțiuni de tortură și tratamente inumane este o sfidare evidentă a victimelor evenimentelor din aprilie 2009, a societății în general și a prevederilor Tratatelor

internaționale la care Republica Moldova este parte care stabilesc că tortura nu poate fi aplicată nici în situația de război.

Reieșind din cele expuse:

1. Ne exprimăm dezacordul cu procedura de judecare a cauzei date de CSJ și soluția adoptată;
2. Solicităm Curții Supreme de Justiție să publice într-un termen cât mai restrâns Decizia motivată în privința lui Gheorghe Papuc și Vladimir Botnari și să își revizuiască deciziile pe cazuri similare în termen cât mai restrâns;
3. Solicităm Curții Supreme de Justiție să analizeze dacă în cazul hotărârii adoptate în privința lui Gheorghe Papuc și Vladimir Botnari s-a respectat practica judecătorească uniformă în ceea ce privește individualizarea pedepselor penale și sancțiunile prea blânde;
4. Solicităm Curții Supreme de Justiție și Agentului Guvernamental să analizeze dacă hotărârile judecătorești adoptate în privința lui Gheorghe Papuc și Vladimir Botnari au fost adoptate cu respectarea jurisprudenței CtEDO.

Organizațiile semnatare:

- Amnesty International Moldova;
- Promo-LEX;
- Centrul de Resurse Juridice din Moldova;
- RCTV Memoria.

[Apel Public privind Decizia Curții Supreme de Justiție din 30 iunie 2015.](#)

Pentru mai multe detalii, contactați: Alexandru Postica, Director de Program Asociația Promo-LEX, Avocat. tel: (22) 450024, GSM: 069104851, e-mail: info@promolex.md

Notă analitică privind practica neuniformă de tragere la răspundere a agresorilor pentru încălcarea ordonanțelor de protecție

Promo-LEX constată aplicarea neuniformă a legislației de către executorii judecătorești și instanțele de judecată în cazurile de încălcare a ordonanțelor de protecție a victimelor violențe în familie.

Concluziile au fost făcute în urma analizei hotărârilor judecătorești privind examinarea cazurilor de încălcare a ordonanțelor de protecție.

Potrivit **juristei Promo-LEX, Lilia Potîng**: *“Avem o practică judiciară neuniformă privind tragerea la răspundere a agresorilor pentru încălcarea ordonanțelor de protecție a victimelor violenței în familie. În multe cazuri agresorii nu au fost trași la răspundere, iar victimele au rămas cu ordonanțele scrise doar pe hârtie, nefiind în realitate protejate. Executorii Judecătorești interpretează eronat prevederile legislației și refuză în intentarea procesului contravențional în baza art. 318 Cod Contravențional pentru încălcarea ordonanțelor de protecție a victimelor violenței în familie.”*

Responsabilitatea de informare a agresorului despre aplicarea ordonanței de protecție și răspunderea pentru încălcare sau neexecutare îi revine ofițerului de sector și asistentul social, cu excepția măsurilor de protecție prevăzute de

art.318/4 alin. (2) lit.e) și f) Cod de Procedură Civilă, executarea cărora este atribuită executorilor judecătorești.

Pentru neexecutarea sau încălcarea măsurilor de protecție instituite prin ordonanță, agresorul urmează a fi sancționat: prima dată contravențional, conform art.318 Cod Contravențional iar pentru încălcarea repetată după sancționarea contravențională a agresorului, acesta urmează a fi tras la răspundere penală, conform art.320 Cod Penal.

Constatarea neexecutării oricărei hotărâri judecătorești, inclusiv a ordonanței de protecție este de competența executorilor judecătorești, indiferent de autoritatea responsabilă de executarea acestor hotărâri.

Mai multe detalii [aici](#).

[Anexa 1-10](#)

[Anexa 11-33](#)

[Anexa 34-44](#)

[Anexa 45-49](#)

Pentru detalii suplimentare, rugăm contactați: Lilia Potîng, jurist, Asociației Promo-LEX, lilia.promolex@gmail.com, tel: (22) 450024, GSM: 069439446

**RCTV Memoria: Reabilitarea
victimelor torturii necesită
unificarea eforturilor**

Întregii societăți

După ce trăiești experiențe care lasă amprente pe viață, supraviețuitorii

itorii torturii și altor forme de violență ajung să se confrunte și cu discriminare în procesul de reabilitare. Pe de altă parte, resursele financiare pentru reabilitare sunt insuficiente.

La acest subiect am discutat cu **Ludmila Popovici, Director executiv al Centrului de Reabilitare a Victimelor Torturii "Memoria"**: Dacă este vorba despre două probleme cele mai importante. Unu este discriminarea victimelor, care nu sunt tratate corect de către instituțiile de stat și nu numai și a doua lipsa banilor pentru reabilitare. Dacă să ne gândim care sunt soluțiile pentru prevenirea discriminării victimelor torturii și a altor forme de violență, în primul rând trebuie să ne întoarcem cu fața spre ei, toată societatea. Eu înțeleg faptul că tortura sau violența este un subiect neplăcut, dureros și poate provoca reticență și mulți întorc elegant spatele victimelor și își caută de treaba lor în continuare. Ar trebui să mobilizăm lumea, să înțelegem că aceste persoane care au acest statut de victime, noi le spunem supraviețuitori

ai torturii și a altor forme de violență, ei sunt membrii ai societății noastre. Ei sunt printre noi. Ei sunt printre colegii noștri, printre vecinii noștri ș.a.m.d.

Atât timp cât aceste persoane sunt ignorate de către stat, de către donatori, de către cetățeni, ei se simt marginalizați, discriminați, se simt ignorați, uitați de societate și practic viața lor este un continuu coșmar.

Banii pentru reabilitarea sunt o problemă majoră, continuă, o problemă cu care ne-am confruntat pe parcursul a 15 ani de activitate, deoarece în fiecare an am avut deficite bugetare. În fiecare an am dus o luptă pentru supraviețuire, ca instituție, ca centru și ca continuu am depus eforturi pentru a acumula bani pentru reabilitare.

Ca să putem oferi servicii de reabilitare, sprijinul necesar victimelor, trebuie să ne unificăm eforturile și noi și alți colegi, cetățeni, instituțiile de stat, donatori, toată lumea care vrea ca viața acestor oameni să revină la normalitate, cei care vor ca acești oameni să trăiască într-o familie liniștită, să aibă pace în familie și în suflet. Noi trebuie să înțelegem cât de important poate fi sprijinul pentru asemenea persoane și să contribuim fiecare cât poate de mult.

Material realizat în cadrul săptămânii anti-tortură care marchează Ziua Internațională a Sprijinului Victimelor Torturii – 26 iunie. Documentarea, investigarea cauzelor de tortură și reabilitarea victimelor: Carențe și soluții – o inițiativă Promo-LEX.

Promo-LEX: Organele de drept nu sunt capabile să investigheze și să tragă la răspundere tortionarii din stânga Nistrului

Lipsa expertizei psihologice pentru victimele violenței, dar și lipsa unor tacti

ci de investigare a infracțiunilor de tortură comise în stânga Nistrului, sunt doar două probleme identificate la nivel de investigare a cazurilor de tortură în Republica Moldova.

Despre aceasta am discutat cu **Vadim Vieru, Avocat în cadrul Asociației Promo-LEX**: La moment putem identifica două probleme stringente ce țin de investigarea cazurilor de tortură în Republica Moldova, prima ține de posibilitatea de a efectua o expertiză psihologică pentru victimele torturii. La această etapă organul de urmărire penală poate să dispună doar

expertiză psihiatrico-psihologică, ceea ce este puțin diferit. Dacă ar fi posibilă dispunerea efectuării expertizei psihologice, care ar fi realizată de către experți profesioniști, atunci s-ar putea documenta și investiga mai bine cauzele și acumula probatoriu în legătură cu faptele de tortură comise asupra persoanelor.

Cea de a doua problemă ține de investigarea infracțiunilor de tortură înregistrate în regiunea transnistreană. Cu părere de rău toate persoanele care comit acolo infracțiuni de tortură rămân să fie nepedepsite și aceasta se datorează în opinia mea, lipsei unei tactici de investigare a infracțiunilor de tortură comise în regiunea transnistreană, din partea Procuraturii Generale. Adică, nu există tactici concrete privind investigarea acestui tip de infracțiuni și aici aș recomanda ca la nivel intern Procuratura Generală să își creeze tactici specifice de investigare a infracțiunilor comise în regiunea transnistreană.

Astfel, recomandările principale sunt: în primul rând modificare și ajustarea cadrului normativ astfel încât să existe posibilitatea de a dispune efectuare doar a unei expertize psihologice, fără ca acesta să fie psihiatrico-psihologică și să fie instruiți experți în domeniu. Și a doua recomandare, să fie elaborată o tactică de investigare a infracțiunilor de tortură în regiunea transnistreană.

Material realizat în cadrul săptămânii anti-tortură care marchează Ziua Internațională a Sprijinului Victimelor Torturii – 26 iunie. Documentarea, investigarea cauzelor de tortură și reabilitarea victimelor: Carențe și soluții – o inițiativă Promo-LEX.

Amnesty Moldova: Procuratura ignoră, iar judecătoriile tergiversează examinarea cauzelor de tortură

Deși la moment, problema torturii în Republica Moldova va se

află mai puțin în vizorul opiniei publice, în realitate fenomenul, care cunoaște un ușor regres, continuă să existe. În cadrul săptămânii anti-tortură ne-am propus să identificăm și discutăm cele mai importante curențe și probleme la nivel de documentare, investigație a cazurilor de tortură și reabilitare a victimelor acestora.

Despre documentarea cauzelor de tortură ne-a vorbit, **Igor Stoica, Coordonator de Program, Amnesty International Moldova:** Documentarea cazurilor de tortură este efectuată pe două căi, universale și legale. Prima cale este Procuratura, bineînțeles organul de stat care este obligat conform legii, a Codului de procedură penală, să primească toate plângerile, să reacționeze prompt, să întenteze dosar penal pe tortură contra tortionarului, să facă statistici prezentate pe site-ul Procuraturii. Aceasta este prima cale. A doua cale este lucrul

nostru, al organizațiilor, de zi cu zi, cu victimele și cu avocații.

Noi lucrăm cu aceste persoane și nu în mod formal primim pe hârtie o plângere ceva, ci noi audiem persoana, vedem care este problema în realitate, trauma cauzată, care este remediul, unde să se adreseze, ce să facă persoana mai departe, dacă este un dosar civil sau un dosar penal.

Această documentare presupune o problemă foarte mare, Procuratura nu întotdeauna conlucrează, eficient, bine și pozitiv cu organizațiile neguvernamentale, cu avocații. Procuratura uneori ne ignoră, instanțele judecătorești tergiversează examinarea cazurilor penale, iarăși o problemă. Noi le documentăm, le prezentăm, dosare nu se intentează și instanțele tergiversează examinarea. Acestea sunt două probleme majore cu care ne confruntăm zi de zi.

Autoritățile noastre sunt obligate prin lege, să trateze decent și uman persoana atunci când ea apare în vizorul său. A scris plângere, să o accepte ca un fapt existent, nu să o nege și să o respingă ca o iluzie sau ca un lucru abstract, ceea ce face uneori Procuratura, respinge cererile nemotivat. Orice plângere sau cerere trebuie examinată detaliat și acceptată. Aceasta este problema și recomandarea de bază, acceptarea plângerilor și ducerea lor până la un bun sfârșit în instanța de judecată. A doua recomandare de bază este lucrul însăși a instanțelor de judecată să examineze prompt aceste dosare și să condamne tortionarii la pedepse privative de libertate. Nu cu suspendare, nu prin achitare nemotivată, ci la pedepse reale. Și atunci societatea se va schimba.

Material realizat în cadrul săptămânii anti-tortură, care marchează Ziua Internațională a Sprijinului Victimelor Torturii – 26 iunie. Documentare, investigarea cauzelor de tortură și reabilitarea victimelor: Carențe și soluții – o inițiativă Promo-LEX.

Numărarea paralelă a voturilor efectuată de Promo-LEX în ziua alegerilor din turul II confirmă rezultatele preliminare anunțate de CEC

29 iunie
2015,
Chișinău/
/ În ziua
scrutinul
ui din
turul II
al
Alegerilo
r Locale
Generale
2015,
Asociația
Promo-LEX

a efectuat numărarea paralelă a voturilor în municipiile Chișinău și Comrat. Observatorii Promo-LEX au colectat datele din 308 secții de votare din mun. Chișinău și din 12 secții din mun. Comrat.

Potrivit lui Pavel Postica, șeful Misiunii de Observare Promo-LEX, rezultatele numărătorii paralele a voturilor din mun. Chișinău nu diferă semnificativ de datele preliminare prezentate de CEC. „Conform constatărilor observatorilor noștri, pentru Dorin Chirtoacă, au votat 163 544 alegători, în

timp ce Comisia Electorală Centrală a prezentat un număr de 163 570 voturi. Astfel, se observă o diferență de 26 voturi în favoarea actualului primar. Totodată, Zinaida Greceanîi a acumulat 141 953 voturi, iar CEC a numărat 141 929, cu o diferență de minus 24 alegători. Aceste cifre sunt ne semnificative și au apărut din cauza că, în municipiu a fost înregistrate 13 procese verbale eronate. Majoritatea acestor erori s-au produs din cauza oboselii sau a slabei pregătiri pe care au avut-o unii funcționari electorali”, a menționat Pavel Postica.

Totodată, numărarea paralelă a voturilor efectuată de Asociația Promo-LEX în mun. Comrat corespunde în proporție de sută la sută cu datele oferite de CEC. „Datele preliminare ale alegerilor arată că, candidatul Serghei Anastasov a acumulat 6357 voturi, iar pentru Nicolai Dudoglo au votat 5119 cetățeni”, a declarat Pavel Postica.

Vezi raportul final pentru turul II de scrutin al Alegerilor Locale Generale [AICI](#).

Vă reamintim că, Misiunea de Observare a Alegerilor Promo-LEX a avut pe toată perioada Alegerilor Locale Generale 2015 peste 1500 de observatori naționali. De asemenea, în acest scrutin, Asociația a desfășurat campania „IEȘI la VOT!”, care a avut drept scop promovarea și încurajarea votului informat și conștient în rândul alegătorilor din Republica Moldova

Misiunea de Observare Promo-LEX se declară neutră și echidistantă față de concurenții electorali, nu este un organ de anchetă și nu își asumă obligația expresă de a proba constatările observatorilor.

Monitorizarea Alegerilor Locale Generale din 14 (28) iunie 2015 este desfășurată de către Asociația Promo-LEX în cadrul Programului de Monitorizare a Proceselor Democratice. Misiunea de Observare se încadrează în activitățile desfășurate de societatea civilă sub egida Coaliției Civice pentru Alegeri

Libere și Corecte.

Misiunea de Observare a Alegerilor Generale Locale din 14 (28) iunie 2015 este susținută financiar de către Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare (USAID) și Consiliul Europei și beneficiază de asistență tehnică din partea National Democratic Institute for International Affairs (NDI). Opiniile exprimate în cadrul acestui comunicat aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor.

Pentru informații suplimentare, contactați: Simion Ciochină, Ofițer de comunicare al Misiunii de Observare a Alegerilor Locale Generale 2015, Tel: 0 (22) 49 26 84, GSM: (+373) 69 11 96 94, E-mail: simion.ciochina@promolex.md.

Raport Promo-LEX: Turul II de scrutin al alegerilor locale a fost marcat de acte de violență și de implicarea instituțiilor religioase în campanie

26 iunie
2015 //
Chișinău
–
**Încăieră
rile
dintre
reprezent
anții a
două
partide
în s.
Băcioi,
mun.**

Chișinău; agresarea violentă a unui concurent electoral în s. Racovăț, r-ul Soroca; distribuirea de pliante în preajma mai multor biserici din mun. Chișinău care denigrau imaginea unui candidat la funcția de primar al mun. Chișinău. Acestea sunt unele din cele mai grave încălcări relevate în cel de al patrulea Raport al Misiunii de Observare a Alegerilor, prezentat de Promo-LEX. Raportul reflectă desfășurarea procesului electoral din Republica Moldova în perioada 15 – 24 iunie 2015, în baza constatărilor făcute de observatorii Promo-LEX. Vezi raportul [AICI](#).

Potrivit raportului Asociației Promo-LEX, în timpul campaniei electorale pentru cel de al doilea tur al Alegerilor locale generale din 28 iunie 2015, s-a constatat o micșorare a numărului de activități electorale. Astfel, concurenții electorali au organizat cel puțin 13 întâlniri cu alegătorii, 12 concerte electorale, iar șase concurenți electorali au desfășurat acțiuni „din ușa în ușa”. De asemenea, s-a constatat o reducere a publicității stradale și în mass-media. Totodată, o mare parte din concurenți s-au concentrat pe depunerea contestațiilor care au avut drept obiectiv renumărarea voturilor.

„În perioada monitorizată, organele electorale au avut un regim de lucru intens și s-au concentrat pe prelucrarea rezultatelor votării din primul tur. CEC a adoptat șase hotărâri în vederea reglementării procesului electoral și a examinat o contestație a concurenților electorali. Totodată, în Consiliile Electorale de Circumscripție Electorală de nivelul II și în judecătorii au fost analizate cel puțin 37 contestații, iar 20 dintre ele au avut drept obiectiv renumărarea voturilor”, a afirmat Pavel Postica, șeful Misiunii de Observare Promo-LEX.

Promo-LEX a analizat rapoartele financiare ale concurenților electorali depuse la CEC în perioada 6-12 iunie și le-au comparat cu constatările observatorilor din teritoriu. Astfel, Promo-LEX a stabilit că, din toți concurenții electorali doar 17 au depus rapoarte financiare la CEC, iar 14 au indicat venituri și cheltuieli. Potrivit observatorilor, numai 786 cetățeni au contribuit, în perioada de raportare, cu fonduri la bugetele de campanie ale partidelor politice și blocurilor electorale. Aceștia au donat aproximativ 13,51 milioane lei.

„În total concurenții electorali au raportat la CEC în perioada dată venituri în sumă totală de 17,77 mln lei. Majoritatea cheltuielilor raportate de către concurenții electorali au fost pentru publicitate – 71% din total. Nici un concurent electoral în perioada de raportare nu a reflectat cheltuieli la capitolul „salariile personalului angajat temporar”. Sume derizorii au fost raportate la capitolele „locațiunea încăperilor” și „servicii comunale aferente”. Doar un singur concurent electoral a raportat „cheltuieli pentru delegare sau detașare a persoanelor”. Totodată, cele mai mari cheltuieli raportate, pentru întreaga campanie electorală a alegerilor locale 2015, au fost prezentate de PDM – 23,68 milioane lei, ceea ce constituie 39,98% din plafonul maxim stabilit de CEC. Pe locul doi se situează PSRM – 14,53 mln lei (24,53%) și respectiv pe trei PPPN cu 11,63 mln lei (19,63%)”, susține Cornelia Călin, analistul financiar al Misiunii de

Observare Promo-LEX.

Totodată Promo-LEX recomandă organelor de urmărire penală să atragă la răspundere persoanele culpabile, care au utilizat resurse administrative, au oferit cadouri electorale, au instigat la acte de violență și au intimidat cetățenii.

Vă reamintim că pe 28 iunie, Misiunea de Observare Promo-LEX va monitoriza cel de al doilea tur de scrutin al Alegerilor Locale Generale 2015 și va organiza pe parcursul zilei trei conferințe de presă în care va prezenta informații calitative și cantitative privind desfășurarea procesului electoral pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Promo-LEX va efectua numărarea paralelă a voturilor în municipiile Chișinău și Comrat.

Misiunea de Observare Promo-LEX se declară neutră și echidistantă față de concurenții electorali, nu este un organ de anchetă și nu își asumă obligația expresă de a proba constatările observatorilor.

Monitorizarea Alegerilor Generale Locale din 14 (28) iunie 2015 este desfășurată de către Asociația Promo-LEX în cadrul Programului de Monitorizare a Proceselor Democratice. Misiunea de Observare se încadrează în activitățile desfășurate de societatea civilă sub egida Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte.

Misiunea de Observare a Alegerilor Generale Locale din 14 (28) iunie 2015 este susținută financiar de către Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare (USAID) și Consiliul Europei și beneficiază de asistență tehnică din partea National Democratic Institute for International Affairs (NDI).

Opiniile exprimate în cadrul acestui raport aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor.

Pentru informații suplimentare, contactați: Simion Ciochină, Ofițer Comunicare al Misiunii de Observare a Alegerilor Locale

Generale 2015, Tel: 0 (22) 49 26 84, GSM: (+373) 69 11 96 94,
e-mail: simion.ciochina@promolex.md.

Tortura în regiunea transnistreană – realitatea din spatele “realității”

Anual la 26 iunie este marcată Ziua Internațională în Sprijinul Victimelor Torturii. Și în Republica Moldova organizațiile societății civile, organizațiile internaționale, dar și autoritățile publice desfășoară activități și campanii tematice, subiect mai puțin discutat în regiunea transnistreană.

În regiunea transnistreană, existența prevederii privind pedeapsa capitală în „legislația penală”, decesele dubioase în închisori, condițiile inumane și degradante de detenție, necriminalizarea torturii, dar și lipsa unui mecanism de reabilitare a victimelor, sunt doar câteva probleme majore care pot fi menționate.

Cei care reclamă actele de tortură, precum și violarea drepturilor omului în regiune sunt supuși persecuțiilor. Orice regim nedemocratic este deranjat de prezența apărătorilor drepturilor omului, adică de oameni care luptă pentru demnitatea, drepturile și libertățile fundamentale ale altor oameni.

Dreptul de a nu fi supus torturii este un drept fundamental, inclusiv pentru persoanele care locuiesc în stânga Nistrului. Nimeni nu este mai presus de lege, toți cetățenii sunt egali în fața acesteia și nimeni nu poate rămâne nepedepsit pentru

anumite fapte ilegale săvârșite, inclusive pentru aplicarea torturii sau a tratamentelor inumane și degradante.

Actualmente peste 20 de dosare, ale Asociației Promo-LEX, privind violarea art. 3 din CEDO, dreptul de a nu fi supus torturii, pedepselor sau tratamentelor inumane și degradante, din regiunea transnistreană, au fost comunicate Guvernelor pârâte de către Înalta Curte de la Strasbourg.

Asociația Promo-LEX în repetate rânduri a atras atenția asupra fenomenului torturii în regiunea transnistreană în mai multe Rapoarte, Studii și articole tematice. Vedeți Capitolul **Dreptul la viață, dreptul de a nu fi supus relelor tratamente**, [Raportul Drepturile Omului 2012-2013](#) și [Raportul Drepturile Omului 2009-2010](#). Articolele “Tortura ca normă a anchetei”, detalii [aici](#) sau “22 de ani de atacuri raider și teroare ca-n '37”, detalii [aici](#).

Cât privește condițiile de detenție din penitenciare, inclusiv în regiunea transnistreană accesați RAPORTUL: [Tortura și relele tratamente în Republica Moldova, inclusiv în regiunea transnistreană: Probleme asumate și responsabilități eludate.](#)

Mai multe date despre fenomenul torturii în stânga Nistrului vedeți mai jos.

Tortura în regiunea Transnistriei

Condiții inumane și degradante în locurile de detenție din regiunea Transnistriei

2018

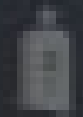
Arhivele și filmele arhivă gratuite sunt accesibile în întregime pentru a vă ajuta să realizați un raport de investigație, un documentar sau un film de televiziune sau pentru a vă ajuta să realizați un proiect de investigație.

Thomas Bruneau
coordonator regional UNHCR

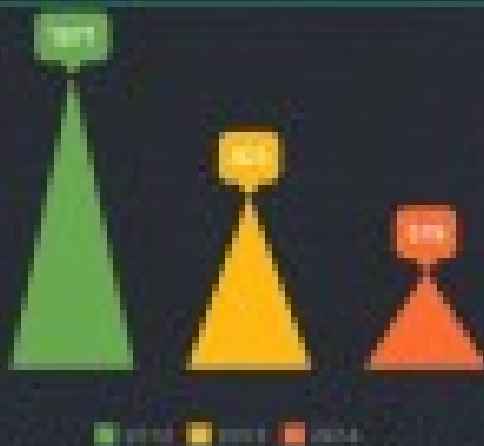
La ora actuală, cele trei instituții din regiunea de administrație specială (RAS) din regiunea Transnistriei, care sunt situate în teritoriul controlat de puterile ruse, contin aproximativ 1.000 persoane, în mare parte bărbați, în vârstă de peste 18 ani. Multe din aceste persoane au fost deținute în detenție administrativă în baza Legii nr. 151 din Republica Moldova.

- **De ce există?**
- În prezent, cele trei locuri unde se ține deținuții nu au niciun statut de închisoare, în ciuda faptului că sunt conduse ca astfel. Deoarece posesorii de drept de proprietate din regiunea de administrație specială (RAS) din regiunea Transnistriei sunt deținuți în baza Legii nr. 151 din Republica Moldova.

12 deținuți
deținuți

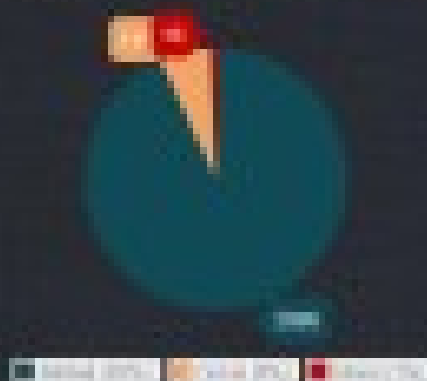

8 din cele 12 deținuți
sunt femei

Numărul deținuților în instituțiile de detenție comparativ cu anul precedent

Numărul deținuților din regiunea Transnistriei

Condiții de detenție

Alimentație

Alimentație slabă și de calitate inferioară

20 lei pe zi (taxă)

Deși deținuții plătesc din buzunet, nu au acces la băuturi și alimente de calitate

Acces WC

Acces WC limitat

Tratamente medicale primare

10 persoane din regiunea de administrație specială (RAS)